

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

Fakulta filozofická
Katedra sociologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta práce

Práci předložil(a) student(ka): Aneta Ešnerová

Název práce: Migrace do české republiky za účelem studia na vysoké škole

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*):

Mgr. Lucie Hošková

1. CÍL PRÁCE (*uveďte, do jaké míry byl naplněn*):

Cílem předkládané bakalářské práce je „zjistit, jaké jsou vybrané aspekty každodenní žité reality jedinců, kteří přijeli do České republiky získat vysokoškolský titul“ (str. 19). Autorka se primárně zaměřuje na to, jak reflektují svůj pobyt v ČR, jak pobyt v ČR ovlivnil jejich národní identitu a jak se proměnil jejich vztah k rodné zemi (str. 19). Cíl byl dle mého názoru naplněn jen částečně.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Předkládaná bakalářská práce se zaměřuje na každodenní realitu zahraničních studentů na českých vysokých školách. V teoretické části autorka nejprve definuje transnacionalismus, migraci a její typy, k čemuž využívá primárně sociologické slovníky (Jandourek 2012, Besnard a kol. 2004 a Geist 1992), což považuji za příliš zjednodušující. Obecně celá teoretická část působí spíše jako psaná učebnicovým a ryze přehledovým stylem. Na základě dat z ČSÚ pak stručně nastiňuje migraci do ČR a její vývoj od vzniku samostatného Československa. Druhá kapitola teoretické části stručně popisuje identitu a národní identitu (opět bez hlubšího vhledu a zasazení do kontextu). Autorka opomíjí roviny národní identity a její prvky. Poslední tři kapitoly teoretické části vztahující se ke kvalitě terciálního vzdělávacího systému, českému vysokému školství a počtu zahraničních studentů by bylo možné zastřešit dle tématu a převést na podkapitoly, jako je tomu u témat migrace a identity. Kapitola věnovaná kvalitě terciálního školství by měla následovat po kapitole *České vysoké školství*, ne ji předcházet. V metodologické části autorka představuje kvalitativní výzkum a poměrně podrobně základní přístupy, avšak následně říká, že se rozhodla nevyužít ani jeden z nich. Dále představuje design vlastního výzkumu, výzkumný vzorek a jeho charakteristiky. V analytické části se autorka zaměřuje na to, jak komunikační partneři vnímají svůj pobyt v ČR a jakým způsobem se jejich pobyt zde promítl do vztahu k rodné zemi a formování jejich národní identity. Uvádí pozitiva a negativa žité reality v ČR, spíše je však popisuje, než aby je dále analyzovala. Zajímavá je kapitola o národní identitě participantů, z níž je patrné, že národní identita je silnější, než tomu je zvykem u Čechů. Nicméně autorka se spokojí se závěrem, že svoji rodnou zemi vnímají stále jako domov a že země původu je pro jejich národní identitu klíčová, aniž by se snažila zachytit, co by je přimělo, pokud vůbec, vnímat takto i Českou republiku, jak jejich národní identita s lety zde strávenými slábne atd. Autorka se tomuto sice věnuje, ale ne zcela vyhovujícím způsobem. To, že se komunikační partneři chtějí v zemi asimilovat či adaptovat, nemusí nutně znamenat, že dochází k oslabení jejich národní identity.

V kapitole *Aspekty mající vliv na pojetí vlastní národní identity* se autorka zabývá motivací příjezdu do ČR, čímž by analytická část měla spíše začínat. Navíc jednotlivé aspekty (motivace, plány do budoucna, sociální vztahy v ČR a znalost češtiny) dále nerozvádí, pouze uvádí, zda byla/nebyla jejich národní identita ovlivněna či nikoliv, čtenář se ale nedozví, jak se jejich národní identita proměnila. Rovněž závěr týkající se vztahu k rodné zemi a příbuzným, že jim rodina chybí, často na ni myslí a těší se do své rodné země a stýská se jim (str. 41 a 42) mi přijde banální. Zavádějící je potom zjištění, že pro některý vztah k rodné zemi transformoval a Česká republika se jim stala druhým domovem (str. 43). To, že Česko berou jako druhý domov, nemusí vést samo o sobě k transformaci vztahu k rodné zemi, jak autorka uvádí na straně 43. Připouštím, že tomu tak může být, na to jak a proč jednostránková podkapitola odpověď nepřináší. Navíc na straně 42 tvrdí, že jejich vztah k místu původu se nezměnil. V přílohách autorka uvádí výňatky z vysokoškolského zákona a dále počty zahraničních studentů v ČR, kde čtenář velmi dobře vidí nárůst počtu i podílu zahraničních studentů, seznam otázek a tabulku participantů s přehledně uvedenými klíčovými informacemi.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Předkládaná bakalářská práce je psána dobrou češtinou s občasnými chybami a překlepy. Po grafické stránce práce odpovídá požadavkům, čtenář se v práci snadno zorientuje, což může být způsobeno právě užitím učebnicového stylu, který se spíše blíží přehledu či výtahu nejzákladnějších pojmů a jejich výkladu. Místy pokulhává struktura a vývojová linie práce (viz výše). Citace a odkazy na literaturu mají ustálenou podobu, pouze v názvech anglických textů autorka střídavě používá malá a velká písmena.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Autorka předkládané bakalářské práce analyzuje prostřednictvím kvalitativního výzkumu životní zkušenosti migrantů, kteří přicházejí do ČR za účelem studia vysoké školy. Předkládaná práce je vcelku dobře strukturována, jednotlivé podkapitoly analytické části vycházejí z výzkumných otázek a logicky na sebe navazují. Za slabinu práce považují teoretickou část a zvolenou literaturu. Autorka pracuje s velkým množstvím české i zahraniční literatury, přičemž však nechává stranou přední texty, autory a jejich koncepty, k vysvětlení pojmů často používá slovníky či přehledovou literaturu. Co se výzkumného vzorku týče, bylo by přínosné uvádět informaci o studovaném oboru, v analytické části se pak zaměřit na propojování jednotlivých jevů, hledání dalších příčin, nových souvislostí. Blíže se nezabývá tím, kdo má jaké zkušenosti a proč, nehledá vztahy mezi zemí a původem a její kulturou a vnímáním života v ČR. Autorce bych rovněž doporučovala lepší práci s daty. Často jen uvádí otázku a pod ní volně řadí odpovědi jednotlivých komunikačních partnerů. Za nevhodné považují i neustálé střídání označení participant, respondent, komunikační partner. Práce působí nedotaženě a nepropracovaně. Autorka nevytěžila z tématu maximum a nevyužila veškerý svůj potenciál.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

1. Jaké studijní obory Vaši komunikační partneři studují? Z Vašich medailonků vyplývá, že si ve směr nejprve vybrali vhodný obor a pak hledali zemi, v které by jej mohli studovat, nebo tomu bylo obráceně? Proč se rozhodli právě pro Českou republiku?
2. Charakterizujte tři roviny národní identity a následně prvky národní identity. Z jakých autorů vycházíte? Jaké typy identit s národní identitou úzce souvisí?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Práci navrhuji hodnotit jako dobrou.

Datum: 22. 5. 2013

Podpis: